תניא כוותיה דרבי יוחנן. מייתי ראיה מדקתמר ולגבי יוחנן אין מוחזקין משמע דאם נתייחד עמה לא הוי אלא גט יחיד אבל לרב הונא אם נתייחד עמה בטל הגט לגמרי: **וריחוש שמא פיים.** מפורש לעיל (דף יח: ד"ה שמא): **ולא** הודו לו כל סיעתו כו'. אין להוכיח מכאן דאין הלכה כרבי יוסי אע"ג דרב פסק כוותיה משום דרבי יוחנן קאמר הכא לא הודו לו כל סיעתו ורב ור' יוחנן הלכה כרבי יוחנן דהא ר' יוחנן גופיה יכול לסבור כרבי יוסי אי שמא דוקא הכא דבעל פה לא סבר כרבי יוסי: **דהא** אקיים ליה תנאיה. וא"ת לאלתר מה יש לחוש להא ודאי יתקיים התנאי דכיון דמת לא יחוש עוד לניחו וי"ל דאיכא למיגזר אטו לא מת כי אין העולם יודעין שמת ויתמהו על שמתירין לישא אבל לאחר שיש עשר חדש הכל יודעין שנתקיים התנאי: **הכל** מודים לכשתצא לבי נפקא קאמר. ולרבי יוסי גט ואינו גט כדאמר לעיל לאחר מיתה: לאחר

ואינה מגורשת אמר אביי תרי תנאי קאמר לה אי מטינא לגליל לאלתר ליהוי גיטא ואי משתהינא באורחא תלתין יומין ולא אתינא ליהוי גיטא הגיע לאנטיפרס וחזר דלא לגליל מטא ולא אישתהויי נמי אשתהי תלתין יומין בטל תנאו: הרי זה גיטך אם לא באתי מכאן ועד שלשים יום כו': למימרא דעכו במדינת הים קיימא והא אמר רב ספרא כי הוו מיפטרי רבנן מהדדי [6]בעכו הוו מפטרי משום [א]דאסור לצאת [ב]מארץ לחוצה לארץ אמר אביי תרי תנאי קאמר לה אי מטינא למדינת הים לאלתר ליהוי גיטא אי משתהינא באורחא תלתין יומין ולא אתינא ליהוי גיטא הגיע לעכו וחזר דלא למדינת הים מטא ולא אישתהויי נמי אשתהי תלתין יומין בטל תנאו:

ה"ז גיטך כל זמן שאעבור וכו': והא לא עבר אמר רב הונא מאי פניך תשמיש ואמאי קרי ליה פניך [ג]לישנא [ד] מעליא נקט ורבי יוחנן אמר לעולם פניך ממש מי קתני הרי זו מגורשת ה"ז גט קתני דלא הוי גט ישן [ה]ולכי מלו תלתין יומי הוי גיטא תניא כוותיה דר' יוחנן [ו]ה"ז גיטך כל זמן שאעבור מנגד פניך שלשים יום והיה הולך ובא הואיל ולא נתייחד עמה ה"ז גט [ז]ולגט ישן אין חוששין שהרי לא נתייחד עמה וליחוש שמא פיים אמר רבה בר רב הונא הכי אמר אבא מרי משמי' דרב [ח]באומר נאמנת עלי לומר שלא באתי איכא דמתני לה אמתניתין מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד י"ב חדש ומת בתוך י"ב חדש ה"ז גט וליחוש שמא פיים אמר רבה בר רב הונא הכי אמר אבא מרי משמיה דרב באומר נאמנת עלי לומר שלא באתי מאן דמתני לה אמתני' כל שכן אברייתא מאן דמתני לה אברייתא אבל אמתני' [ט]הא לא אתא: **מתני'** [י]ה"ז גיטך אם לא באתי מכאן ועד י"ב חדש ומת בתוך י"ב חדש אינו גט [יא]ה"ז גיטך מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד י"ב חדש ומת בתוך י"ב חדש ה"ז גט [יב]אם לא באתי מכאן ועד י"ב חדש כתבו ותנו גט לאשתי כתבו גט בתוך י"ב חדש ונתנו לאחר י"ב חדש אינו גט [יג]כתבו ותנו גט לאשתי אם לא באתי מכאן עד י"ב חדש כתבו בתוך י"ב חדש ונתנו לאחר י"ב חדש אינו גט רבי יוסי אומר כזה גט [יד]כתבו לאחר י"ב חדש ונתנו לאחר י"ב חדש ומת אם הגט קודם למיתה ה"ז גט ואם מיתה קדמה לגט אינו גט ואם אין ידוע זו היא שאמרו מגורשת ואינה מגורשת: **גמ'** [טו]תנא רבותינו התירוה לינשא מאן רבותינו אמר רב יהודה אמר שמואל בי דינא דשרו מישחא סברי לה כרבי יוסי [טז]דאמר זמנו של שטר מוכיח עליו א"ר אבא בריה דרבי חייא בר אבא א"ר יוחנן [יז]ר' יהודה נשיאה בנו של ר"ג בר רבי הורה ולא הודו לו כל [יח]סיעתו ואמרי לה כל [יט]שעתו א"ל ר' אלעזר לההוא סבא כי שריתוה לאלתר שריתוה או לאחר שנים עשר חדש שריתוה לאלתר שריתוה דהא לא אתי או דלמא לאחר י"ב חדש שריתוה דהא איקיים ליה תנאו [כ]ותיבעי ליה מתניתין מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד י"ב חדש ומת בתוך י"ב חדש הרי זה גט לאלתר הוי דהא לא אתי או דלמא לאחר י"ב חדש דהא איקיים ליה תנאיה [כא]אין הכי נמי ומשום דהוה בההוא מעשה [כב]אמר אביי הכל מודים היכא דאמר לכשתצא חמה מנרתיקה לכי יהא גט והרי מת בתוך הזמן ולריכה לינס: **גמ'** [כג]הדרוה לינשא. דלף על גב דלא אמר מעכשיו כמאן דאמר מעכשיו דמיא דמסתמא מעכשיו קאמר לה: **בי דינא דשרי מישחא.** שמנן של עובדי כוכבים והיינו ר' יהודה נשיאה שהיה בימי האמוראים בן בנו של רבינו הקדוש דלאמריינן במסכת ע"ז (דף נ.) מסתמיך ואזיל ר' יהודה נשיאה אכתפיה דר' שמעון בר' יוסי. בנו של רבינו הקדוש: **כרבי יוסי.** דאמר מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד י"ב חדש ונתנו לאחר מותו לריך שיכתוב מהיום ולאחר מיתה רבי יוסי אומר אינו לריך שזמנו של שטר מוכיח עליו דלהכי איכתיב זמן בשטרא לידע שמהיום נתן לו גוף הקרקע אלא יירשו אחיו עמו והפירות לאחר מותו: **בנו של ר"ג בר רבי.** בנו של רבינו הקדוש: **הורה.** שהתה מותרת: **ולא הודו לו כל שעתו.** כל ימי חייו: **לאלתר שריתוה.** כשהמעו בו שמת ואפילו קודם י"ב חדש: **הא לא אתי.** שהרי ודאי לא יבא עוד ויש כאן קיום תנאי: **ותבעי ליה.** נמי אתמני' היכא דאמר מעכשיו ודברי הכל אמאי בעי לה אפלוגתא: **אין ה"נ.** דאיכא למבעי אתמני' ולהכי בעייה מההוא שנא ואליבא דרבותינו משום דהוה בההוא מעשה דשריתוה ויש לו להשיבו מפי השמועה שמע וידע היאך התירו אבל אי הוה בעי מסתמא או מגברא אחריבא הוי בעי לה אתמני': **הכל מודים.** באומר לאשתו בגילה זה גיטך כשתצא חמה מנרתיקה: לכי

ואינה מגורשת. לינשא בגט זה ספק בטל במהלך הראשון הוחזל ועבר אנטיפרס הוה ליה ספק יהודה [ב] ספק גליל ובטל שהרי חזר בתוך שלשים או שמא ספק יהודה הוא ולא בטל תנאו ונתקיים במהלך השני והוי גט: **אמר אביי.** מתני' נמי אית לה דאנטיפרס ביהודה וכגון דאמר לה תרי תנאי: **אי מטינא לגליל לאלתר ליהוי גיטא.** ואפי' לא משתהינא: **ואי משתהינא באורחא תלתין יומין ולא אתינא ליהוי גיטא.** ואפי' לא מטינא לגליל הלכך הגיע לאנטיפרס וחזר לאלתר תנאו בטל ואין כאן עוד לקיימו שהרי לא לגליל בא ולא שמתהה ואפי' קיימו לאחר זמן הרי לא התנה אלא על מהלך הראשון וכשהזכיר גליל לא הזכיר למנות השלשים משם והלאה אלא שיהא מיד גט כשיגיע שם והרי לא הגיע וגם לא נשתהה והכי משמע מתני' הרי זה גיטיך אם לא באתי מכאן ועד שלשים יום מיום שאלא מכאן והיה הולך מיהודה לגליל ותלה הגט גם בביאתו לגליל: **למימרא דעכו במדינת הים קיימא.** אמאי דהוה אלא דעתין מעיקרא קאי ולא אתירוצא דאביי: **כי הוו מיפטרי רבנן מהדדי.** בני מדינת הים שהיו הולכין ללמוד תורה בארץ ישראל כשחוזרים לבתיהם היו מביריהם בני ארץ ישראל מלוים אותן עד עכו ומשם נפטרים מהם: **שאסור.** לבני ארץ ישראל לצאת לחוצה לארץ: **והא לא עבר.** שלשים יום לצופין: **משמים.** והרי שלשים יום לצופים אלא משמים כדקתני הוחיל ולא נתיחד עמה: **לישנא מעליא.** פניס של מטה: **הרי זה גט קפוי.** דאין הגט נפסל משום גט ישן הוחיל ולא נתיחד עמה ולכי מקיים תנאיה ליהוי גיטא: **גט ישן.** כל שנתיחד עמה בין כתיבה לנתינה ופסלוהו רבנן משום שמא יאמרו גיטה קודם לבנה לקמן בהזורק (דף עט.): **שמא פיים.** כשהיה בא אצלה פיים קטטה שביניהם ונתיחד עמה ולאחר זמן אתי בעל מערער ואמר פייסתי: **כאומר.** בשעת התנאי על מנת כן אני מוסר לה שתהא נאמנת עלי כמאה עדים כל זמן שתאמר שלא באתי ונתיחדתי ופייסתי: **כל שכן אברייתא.** דכיון דהיכא דלא חיישי' שמא פיים אי לאו דאתני בריאה נאמנת עלי כ"ש אברייתא שהיה הולך וכו': **אבל אמתני'.** דמת בתוך י"ב חדש ולא ראינו שבא בעיר משילא לא חיישינן שמא פיים ואפי' לא אימנה עליה מעיקרא הוי גט דהא לא אתא: **מתני' אינו גט.** דכיון דלא אמר מעכשיו משמע לאחר י"ב חדש ואם לא אמר לביאה זו מעכשיו אלא כל זמן שאעבור שאין הגט מתקיים אלא לכשיעברו ולא למפרע ועד אז היא אשת איש גמורה שאין לומר קדשה בההוא יחוד מ"מ י"ל שבטל הגט באותה ביאה שעשה שהרי כיון שלא אמר מעכשיו יכול הוא לבטלו כל זמן שרוצה וכיון שבא עליה בתורת בעילת אישות ולא בתורת בעילת

גט: אמר רב הונא מאי פניך תשמיש ואמאי קרי ליה פניך (לימא מילתא) [לישנא מעליא] נקיט והלכך אע"פ שהיה הולך ובא הואיל ולא נתיחד עמה הוי גט: ור' יוחנן אמר לעולם פניך ממש והאי דקתני הרי זו מגורשת ה"ז גט דלא הוי גט ישן ולכי מלו תלתין יומין הוי גיטא. פי' לעולם פניך קאמר ממש שכל זמן שלא נעלם מעיניה ל' יום אינו גט ומאי דקשה לך והא לא עבר והיכי תני הרי זה גט לא קתני הרי זה גט להיותה מגורשת אלא הכי קתני הרי זה גט כשר דלכי מלו תלתין יומין ונעלם ממנה ל' יום מגורשת היא ולא אמרי' כיון שהיה הולך ובא ניחוש לגט ישן אלא כיון שלא נתיחד עמה אין לחוש לגט ישן. תניא כותיה דר' יוחנן הרי זה גיטיך כל זמן שאעבור מכנגד פניך ל' יום והיה הולך ובא הואיל ולא נתיחד עמה הרי זה גט כשר שאם ישלים ל' יום ולא יבא היא מגורשת ונשאת לאחר ולא חיישינן לגט ישן לא נתיחד עמה פי' הרי זה גט כשר שאם ישלים ל' יום ולא יבא היא מגורשת ונשאת לאחר ולא חיישינן לגט ישן

זנות אין לך בטול גדול מזה ואפילו עבר מכנגד פניה ל' יום לאחר מיכן אינה מגורשת בתתינה הראשונה שעשה כיון שיש יחוד אחרת וצריך ליטול הגט מידה ולחזור וליתנו לה ולהתנות עמה פעם אחרת שאע"פ שבטלו אם רוצה לחזור ולגרש בו יכול לגרש בו. וניחוש שמא פייס. פי' אמאי תני ולגט ישן אין חוששין שמא כשהיה בא אצלה פיים קטטה שביניהם ונתיחד עמה ולאחר זמן אתי בעל ומערער ואומר פייסתי. אמר רבה בר רב הונא הכי אמר אבא מרי משמיה דרב באומר נאמנת עלי לומר שלא באתי. פי' בשעת התנאי אמר ע"מ כן אני מוסר לה שתהא נאמנת עלי כמאה עדים כל זמן שתאמר שלא באתי ונתיחדתי עמה: ואיכא דמתני להא אמתני' מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד י"ב חדש ומת בתוך י"ב חדש ה"ז גט וליחוש שמא פיים אמר רבה בר רב הונא הכי אמר אבא מרי משמיה דרב באומר נאמנת עלי לומר שלא באתי. מאן דמתני לה אמתני' כ"ש אברייתא ומאן דמתני

א) [מיי' פ"ה מהל' מלכים הלכה טו]:
סו ב ג ד מיי' פ"ט מהל' גירושין הל' ט וי"ל סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי' ה קמד סעיף ז:
סז ה (מיי' שם הל' יא) טוש"ע שם סעיף ב:
סח ו מיי' שם טוש"ע שם סעיף ג:
סט ז ח מיי' שם הלכה כב טוש"ע שם סעיף ה:
ע ט מיי' שם הל' יא טוש"ע שם סעיף ג:

מוסף רש"י
הובא בסוף המסכת

תוספות רי"ד
אנטיפרס לעותנאי היא מסופקת ספק שהיא נחשבת מארץ יהודה ספק אם היא נחשבת מארץ הגליל ותרי תנאי קאמר לה כשהיה הולך מיהודה לגליל התנה עמה אי מטינא לגליל לאלתר ליהוי גיטא אי משתהינא הכא ביהודה תלתין יומין ולא אתינא (לאלתר) נמי ליהוי גיטא ואע"ג דלא מטינא לגליל וזה האיש הלך כל ארץ יהודה והגיע לאנטיפרס שהיא עומדת בסוף יהודה סמוך לגליל וחזר לביתו קודם ל' בטל הגט דהא לא לגליל אזיל ולא אשתהויי אישתהי תלתין יומין ביהודה ובטל תנאו שעשה בנתינה זו כשנתן גט לאשתו על תנאי זה ואע"פ שאח"כ הולך בגליל או שוהה ביהודה ל' יום אינו גט שכבר בטלה נתינה הראשונה אבל אם נוטלו ממנה וחוזר ונותנו לה פעם שניה יכול לגרש בו להתנות מה שרוצה דקי"ל גט שבטלו חוזר ומגרש בו. ואם היה הולך מגליל ליהודה והתנה עמה אלו שני התנאים דאי מטינא ליהודה לאלתר ליהוי גיטא ואי משתהינא הכא בגליל תלתין יומין ולא אתינא (לאלתר) ליהוי גיטא ואע"ג דלא מטינא ליהודה והיה מהלך כל ארץ הגליל והגיע לכפר עותנאי שעומדת בראש הגליל וחזר לביתו קודם ל' יום בטל התנאי דהא לא ליהודה אזל ולא אשתהויי אשתהי תלתין יומין בגליל ואם יצא חוץ מכפר עותנאי והגיע לדרך שבין עותנאי לאנטיפרס שהיא מסופקת מאיזו נחשבת היא מגורשת ואינה מגורשת ואם מת חוצלת ולא מתיבמת וכן אם היה הולך מא"י למדינת הים והתנה לה אלו שני התנאים והגיע לעכו שהיא בקצה א"י עומדת ולא שהה שם ל' יום וחזר בטל התנאי דלאו למדינת הים אזל ולא אשתהויי אשתהי. ה"ז גיטיך כל זמן וכו' והא לא עבר. פי' דהא הולך ובא קתני וכיון שלא עבר מכנגד עיניה ל' יום רצופים למה יהיה הגט

תוספות רי"ד (המשך)
שהרי לא נתיחד עמה. ופי' המורה גט ישן כל שנתיחד עמה בין כתיבה לנתינה ופסלוהו רבנן שמא יאמרו גיטה קודם לבנה לקמן בפרק הזורק וקשה לי בהאי פירושא חדא בגט ישן דלקמן אמרי' אם נתגרשה בו תנשא לכתחלה דאין בו שום איסור שבעולם וגרושה גמורה היא ולא אמרי' אלא שלא תתגרש בו לכתחלה (אלא) מפני לעז הולד וא"כ אמאי לעז מקשי' וניחוש שמא פיים ואפילו אם פיים ובא עליה כיון שמותרת להנשא בו לכתחלה מאי איכפת לן ותו בגט ישן דהתם היחוד הוא קודם הנתינה והלכך הוא כשר שהגט בא ועוקר כל הקידושין שהיו לפניו אבל הכא היחוד הוא לאחר נתינת הגט וי"ל קדשה בביאה וצריכה גט אחר הלכך נ"ל לפרש בגט ישן דהכא חמור מגט ישן דהתם דהתם אמרי' אם נתגרשה בו תנשא לכתחלה אבל הכא אם נתיחד עמה לאחר שנתנו לה הגט בטל שאם אמר לה הרי זה גיטיך מעכשיו כל זמן שאעבור מכנגד פניך ל' יום שאינו יכול לבטלו בנתים אלא כל זמן שיעבור הגט קונה למפרע אבל היחוד שנתיחד עמה מבטל הגט דחיישינן שמא בא עליה וקדשה בביאה והגט לא עקר אלא קידושים הראשונים וצריכה גט אחר לביאה זו ואם לא אמר לה מעכשיו אלא כל זמן שאעבור שאין הגט מתקיים אלא לכשיעברו ולא למפרע ועד אז היא אשת איש גמורה שאין לומר קדשה בההוא יחוד מ"מ י"ל שבטל הגט באותה ביאה שעשה שהרי כיון שלא אמר מעכשיו יכול הוא לבטלו כל זמן שרוצה וכיון שבא עליה בתורת אישות ולא בתורת בעילת

גליון הש"ם
גמ' לישנא מעליא נקט. עיין יומא דף עה. כתובות דף יג. ודף סה: פסחים דף ג. ולקמן דף פ ע"ב:

מסורת הש"ס
ג) [עי' תוס' לעיל ב. ד"ה ולפקלון], כ) [קדושין לא:], ג) [פסחים ג. ופ"ק], ד) [תוספתא פ"ה], ה) ולא תינשא לאחר עד שיעברו לי' יום ס"א מ"ד וכ"ה בתוספתא, ו) [לעיל כט.], ז) [לעיל עב: ע"ז לז.] כתובות כ:, ח) כתובות כ: ע"ז לז. לעיל כט: נדרים מז., ט) [לעיל עב:], י) ע"ז לז. [תוספתא פ"ה לעיל עב: כתובות כ:], כ) [לעיל עב. וע"ז], ל) [ע"ז לז.], מ) [פי' בני מדרשו], נ) [פי' כל התמיים שנמצאו שם בלאותה השעה. ערוך ערך סע ב], ס) ס"א א"ל, ע) [ע"ז לז.], פ) [רש"ש מוחק ספק יהודה],

לכי נפקא קאמר לה. ומי מיית בליליא לא הוי גיטא. וגבי מתני' נמי הרי זה גיטך לכשלא אבא לאחר שנים עשר חדש לאו גט הוא וליכא למיסמך אזמנו של שטר מוכיח עליו דהא דהדיא אמר לכשלא אבא יהא גט אבל לא מעכשיו: **כאם מפי.** ודכוותה אם לא באתי ואמרי' לעיל בפירקין (דף עב.) גבי אם מתי אם שתי לשונות משמע משמע מעכשיו ומשמע לכשיגיע אמר מהיום הוי מעכשיו לא אמר מהיום הוי לכשיגיע הלכך רבותינו סברי לה כרבי יוסי דו': **כאם מפי גרידא.** ואמרן לעיל[ג] דלאחר מיתה הוא לכשאמות והכא נמי משמע לכשלא אבא לאחר שנים עשר חודש: **כאב גט על מנאי כשר.** ואפילו לא נתקיים התנאי דהא הכא הוא לזה לכתוב לאחר י"ב חדש והם קדמו וכתבוהו ומכחר רבי יוסי וימא נמי דאריש פליג: **מדהוה ליה למימר כו'.** אבל בריש ג"ש אמר כתבו אם לא באתי ג"ש אם לא באתי כתבו לא לזה לכותבו אלא לאחר י"ב חדש: **לאחר שבוע שנה.** זה גיטך אם לא אבא לאחר שבוע זו שמטה זו ממתינים לו שנה שמינית דכל שנה שמינית קרויה אחר שבוע: **חד בשבא חרי בשבא וחלא בשבא.** קרי בתר שבת שעברה אבל רביעי חמישי וששי נקראין על שם שבת הבאה: **קמי שבתא.** האי שבת דקאמר יום שבת ממש קאמר: **לאחר הרגל.** אם לא אבא לאחר הרגל צריך להמתין ל' יום: **וקלסוה.** יפה אמרת דודאי יחידאה אמרה: **ולא קלסוה.** לא הודו לו שנאמרה מפי רבים משום דלית הלכתא כוותיה:

הדרן הלך מי שאחזו

הזורק גט והיא בתוך ביתה. שלנכסי מלוג חזקו לה ע"ג קרקע: **הרי זו מגורשת.** דקנתה לה חצרה כאילו נתנו בידה כדמפרש בגמ': **לתוך חיקה או לתוך קלתה הרי זו מגורשת.** ואפילו היא בתוך ביתו וטעמא מפרש בגמ'[מ]: **קלתה.** שלהנשים עותות לתוכו מחטין ונעוריות: **גמ' ת"ל ונתן מ"מ.** ודרש"י ליה בתנאי נפשיה מדלא כתיב ונידה יתנו משמע לן נתינה לבד להוא. ודה דכתב רחמנא דבעינן דומיא דידה דמשמעות לדעתה כדמפרש לקמיה[נ]: **משום דבעל כרחה.** כלומר דכי יהיב ליה נמי בידה על כרחה היא ואפילו הכי אמר רחמנא דתתגרש הלכך חצרה נמי קני לה: **אבל גנב.** דלא מיקייב לי שדייה אינים על כרחיה: **אימא.** מדעתיה נמי לא תיקני ליה חצרו אם לא משך כגון נכנסה לחצרו ונעל בפניה: **קנה בעלה.** לפירות להשתמש בה ואכתי לא נפיק גט מידיה דבעל: **דכתב לה כו'.** השתא משמע דכתב לה כן לאחר שנכנסה: **על שדה זו.** שהיתה לו עמו שותפות בה: **ואין לי עסק בה.** אחת מכל לשונות הללו: **לא אמר כלום.** דמאחר שהיא שלו צריך לכתוב לשון מתנה: **כבוסב לה.** דין ודברים כו' בעודה ארוסה קודם שזכה בנכסים וא"ל לכתוב לשון מתנה דיכול להתנות כדרב כהנא: **ממקום אחר.** שאינה ירושת אבותיו מן התורה: **מתנה עליה.** קודם שזכה: מי

דמהני גבי עבד אין לי עסק בך לא כמו שמפרש ר"ת דזכו ביה שמיא דא"כ היכי מייתי ראיה לקמן בפ"ב (דף פה.) דבאשה מהני הרי אם לעולם מק"ו מעבד אלא היינו טעמא דאין לי עסק בך משמע אלא מהא לעולם וזה לא שייך בשדה:

לאחר שבוע שנה. נראה דאפילו עומד בסוף שבוע הוי שנה כיון שהזכיר לשון שבוע:

הדרן עלך מי שאחזו

הזורק. ת"ל ונתן. ומ"מ ונימא ונתן בלבד בידה פרנו ואין בכלל אלא מה שבפרנו וי"ל ושלחה חזר וכלל ודיינינן כעין הפרנו וכן י"ל בסמוך גבי המגלה תמגלה דהוי בלבד ופרנו וכלל דשדי ידו בין המגלה תמגלה ומ"מ א"כ היכי פריך בריש מרובה (ב"ק סד:): גבי שדי חמור בין המגלה תמגלה והא מיבעי ליה לכתמינא אין לי אלא ידו כו' ומאי פריך כיון דהכא נמי שדיון ידו בין המגלה תמגלה הכי נמי נישדי חמור וי"ל כיון דשדיון ידו דאיירי בגרשות ודמי להמגלה תמגלה מו לא נישדי חמור דהוי דבר הנגנב: **בכותב** לה דין ודברים כו'. ומ"מ והא אכתי אית ליה לבעל פירי כדאמרינן בהכותב (כתובות פג.) שהבעל אוכל פירות בחייה וי"ל דכתב לה דין ודברים אין לי בנכסייך ובפירותיהן דאז אית ליה כדאמרי' התם ולר"ת דמפרש בסמוך דלא תלי באכילת פירות אתי שפיר כמו שאפרש בסמוך:

והתניא האומר לחבירו כו'. הוה מלי לשנויי בשכותב לה בלשון טוב המועיל לו שנתן לה הבעל במתנה דאמרינן בחזקת הבתים (ב"ב דף נא.): דקנתה ואין הבעל אוכל פירות אלא משום דבפרק הכותב (כתובות פג.) אצטריך לשנויי הכי משני נמי הכא: **וכדרב** בהנא דאמר רב בהנא נחלה כו'. אהא לא מייתי ראיה כיון דעדיין לא זכה בנכסים שיכול לסלק עצמו אפילו בלשון גרוע דהא בהנהו דמייתי לא איירי בלשון דין ודברים ועוד דאי אפשי דמייתי הוי לשון טוב טפי מדין ודברים כדמשמע בכריתות (דף כד:): אלא מייתי דלא תיקשי היכי יכול להתנות אלא יירשנה הואיל שלא נא לעולם עדיין כמו שאינו יכול להתנות על נחלת אביו ואפילו לר"מ דאמר בעל מנת שאין לך עלי אחר כסות ועונה תנאו בטל משום דמתנה על מה שכתוב בתורה הא בדרבנן תנאי קיים שאני התם שהוא עושה תנאי גמור אבל הכא אין עושה כל כך תנאי ועוד דאמרינן באיזהו נשך (ב"מ דף סו.) דבעינן שיעשה התנאי שלריך לתנאי והכא עושהו הבעל שאינו לריך לתנאי ומצינא שפיר מדרב בהנא דאדם מתנה עליה אלא יירשנה וכי תימא מאי שנא מנחלת אביו שאינו יכול להתנות לא דמי שהרי הכא תקנת חכמים היא וכדרבא דאמר האומר מי אפשי בתקנת חכמים כגון זו שומעין לו דלכולם עשו אלא להנאתו מי אפשי לו באותה הנאה ואע"ג דלבע אית ליה בהכותב (כתובות פג.) דאפילו בדאורייתא יכול להתנות הש"ס דהכא לא סבר הכי ועוד דמסקנא דהתם לא קאי הכי: **דין** ודברים אין לי על שדה זו **לא** אמר כלום. כל הני ליתני לא מהני כלום משום דמדין ודברים ומעסק ידיו ורגליו סליק נפשיה ולא מגופה דשדה כדאמרינן בפ"ב דכריתות (דף כד:): והא דנאשה מהני הרי אם לעולם בגבי מתני' נמי אם אמר לה הרי זה גיטיך לכשלא אבא לאחר י"ב חדש לאו גיטא הוא וליכא למיסמך אזמנו של גט מוכיח עליו. על מנת שתצא חמה מנרתקה מעכשיו קא"ל דאמר רב הונא כל האומר ע"מ כאומר מעכשיו דמי. לא נחלקו אלא באם תצא חמה מנרתקה מר סבר לה כר' יוסי דאמר זמנו של שטר מוכיח עליו והוה ליה כמהיום אם מתי כמעכשיו אם מתי ומר לא סבר לה כר' יוסי והוה ליה כאם מתי גרידה: **מתני'** אם לא באתי מכאן ועד י"ב חדש כתבו גט ותנו לאשתי כתבו בתוך י"ב חדש ונתנו לאחר י"ב חדש אינו גט פי' שהוא לא הרשה אותם לכתוב אלא אם לא יבא לאחר י"ב חדש ולא בתוך י"ב חדש כתבו גט ותנו לאשתי [מכאן] ועד י"ב חדש כתבו בתוך י"ב חדש ונתנו לאחר י"ב חדש אינו גט ר' יוסי אומר כזה גט פי' ת"ק סבר אע"פ שאמר תחילה כתבו ותנו גט

אלכי נפקא קאמר לה וכי מיית בליליא הוי גט לאחר מיתה [2]על מנת שתצא חמה מנרתיקה מעכשיו קאמר לה [ב]דאמר רב הונא אמר [ג]רב כל האומר על מנת כאומר מעכשיו דמי [1]לא נחלקו אלא באם תצא מר סבר לה כרבי יוסי דאמר [ד]זמנו של שטר מוכיח עליו והוה ליה כמהיום אם מתי כמעכשיו אם מתי מר לא סבר כרבי יוסי והוה ליה כאם מתי גרידא: כתבו ותנו גט לאשתי אם לא באתי מכאן ועד י"ב חדש כתבו כו': אמר ליה רב יימר לרב אשי לימא קסבר ר' יוסי כתב גט על תנאי כשר לא לעולם אימא לך פסול ושאני הכא מדהוה ליה למימר אם לא באתי כתבו ותנו ואמר כתבו ותנו אם לא באתי הכי קאמר כתבו מעכשיו ותנו אם לא באתי ורבנן לא שנא הכי ולא שנא הכי ת"ר [ד]לאחר שבוע שנה לאחר שנה חדש לאחר חדש שבת לאחר שבת מאי [ז]יתיב ר' זירא קמיה דרבי אסי ואמרי לה רבי אסי קמיה דרבי יוחנן וקאמר [ה]חד בשבא ותרי ותלתא בתר שבתא ארבעה וחמשא ומעלי שבתא קמי שבתא תניא רבי אומר לאחר הרגל שלשים יום נפק ר' חייא [ט]דרשה משמיה דרבי וקלסוה משמיה דרבים ולא קלסוה [מ] אלמא לית הילכתא כוותיה:

הדרן עלך מי שאחזו

הזורק [נ]גט לאשתו והיא בתוך ביתה או בתוך חצרה הרי זו מגורשת זרקו לה בתוך ביתו או בתוך חצרו אפילו הוא עמה במטה אינה מגורשת [מ]לתוך חיקה או לתוך קלתה הרי זו מגורשת: **גמ'** מנא הני מילי [ז]דתנו רבנן [1]ונתן בידה אין לי אלא ידה גגה חצרה וקרפיפה מנין ת"ל ונתן מכל מקום [מ]ותניא נמי הכי גבי גנב ידו אין לי אלא ידו גגו [ה]חצרו וקרפיפו מנין ת"ל [2]המצא תמצא מכל מקום וצריכא דאי אשמועי' גט משום דבעל כרחה מגרשה אבל גנב דליתיה בעל כורחיה אימא לא ואי אשמועינן גנב משום דקנסיה רחמנא אבל גט אימא לא צריכא חצרה [נ]מה שקנתה אשה [ס]קנה בעלה א"ר אלעזר בכותב לה דין ודברים אין לי בנכסיך וכי כתב לה הכי מאי הוי והתניא [ע]האומר לחבירו דין ודברים אין לי על שדה זו ואין לי עסק בה וידי מסולקת הימנה לא אמר כלום אמרי דבי ר' ינאי [ב]בכותב לה ועודה ארוסה וכדרב כהנא דאמר רב כהנא נחלה הבאה לו לאדם ממקום אחר אדם מתנה עליה שלא ירשנה וכדרבא [ג]דאמר רבא האומר

אי

מסורת הש"ס

א) לעיל עד. עה: [ע"ש] ע"ז ל. קידושין מ. ס. [ע"ש], ב) [ל"ל רב], ג) [לעיל עב. וש"נ], ד) פסחים קו., ה) לעיל כ., ו) כ"ב פה:, ז) [כ"מ יו:], ח) ב"ק סד: כ"מ יו: יז:, ט) [מיר כד: סנהדרין עא.], י) כריתות כד: כ"ב מנ. מט. כתובות פג. לה., כ) ג"ז שם וב"ק מ:, ל) [דף עב.], מ) [דף עח.], נ) [ע"ב],

תורה אור השלם

1. כי יקח איש אשה ובעלה והיה אם לא תמצא חן בעיניו כי מצא בה ערות דבר וכתב לה ספר כריתת ונתן בידה ושלחה מביתו: דברים כד א

2. אם המצא תמצא בידו החגבה משור עד חמור עד שה חיים שנים ישלם: שמות כב ג

הגהות הב"ח

(א) גמ' אלמא לית. נ"ב עי' לעיל פ"ב נדף כ ע"א:

מוסף רש"י

הובא בסוף המסכת.

תוספות רי"ד

לה אבריתא אבל למתני' אם לא באתי מקתני והרי לא בא פי' בבריתא דתני היה הולך ובא יש לחוש שמא פייס אבל מתני' דלא תני ובא לא חיישינן שמא בא: **מתני'** הרי זה גיטיך אם לא באתי מכאן ועד י"ב חדש ומת בתוך י"ב חדש הרי זה גט. תנא רבותינו התירוה לינשא פי' אע"ג דלא אמר לה מעכשיו. מאן רבותינו אמר רב יהודה אמר שמואל כי דינא דשרו משחא פי' הוא ר' יהודה נשיאה בן בנו של רבינו הקדוש דתנן בפ' אין מעמידין רבי יהודה הנשיא ובית דינו התירו השמן. וסבר לה כר' יוסי דאמר זמנו של שטר מוכיח עליו פי' דתנן בבבא בתרא הכותב נכסיו לבנו לאחר מותו צריך שיכתוב מהיום ולאחר מיתה רבי יוסי אומר אינו צריך: אמר ר' אבא בריה דר' חייא בר אבא א"ר יוחנן ר' יהודה הנשיא בנו של ר"ג בר רבי התירה לינשא ולא הודו לו כל שעתו ואמרי לה כל סייעתו למימרא דלית הלכתא כותיה. א"ל רבי אלעזר לההוא סבא כי שריתוה לאלתר שריתוה או לאחר י"ב חדש שריתוה לאלת' שריתוה דהא לא אתי או דלמא לאחר י"ב חדש שריתוה דאיקיים לה חנאיה א"ל ותבעי לך מתני' מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד י"ב חדש ומת בתוך י"ב חדש הרי זה גט לאלתר הוי גט דהא לא אתי או דלמא לאחר י"ב חדש דאיקיים תנאה. א"ל אין הכי נמי דמתני' קא מיבעיא לי ודקא שאילנא לך בה משום דהוית בההוא מגינא ולא איפשטא ולחומרא עבדי' עד שישלימו י"ב חדש: אמר אביי הכל מודים היכא דאמר לה לכשתצא חמה מנרתקה לכי נפק קא"ל וכי מיית בליליא הוי גט לאחר מיתה פי' ודכוותא גבי מתני' נמי אם אמר לה הרי זה גיטיך לכשלא אבא לאחר י"ב חדש לאו גיטא הוא וליכא למיסמך אזמנו של גט מוכיח עליו. על מנת שתצא חמה מנרתקה מעכשיו קא"ל דאמר רב הונא כל האומר ע"מ כאומר מעכשיו דמי. לא נחלקו אלא באם תצא חמה מנרתקה מר סבר לה כר' יוסי דאמר זמנו של שטר מוכיח עליו והוה ליה כמהיום אם מתי כמעכשיו אם מתי ומר לא סבר לה כר' יוסי והוה ליה כאם מתי גרידה: **מתני'** אם לא באתי מכאן ועד י"ב חדש כתבו גט ותנו לאשתי כתבו בתוך י"ב חדש ונתנו לאחר י"ב חדש אינו גט פי' שהוא לא הרשה אותם לכתוב אלא אם לא יבא לאחר י"ב חדש ולא בתוך י"ב חדש כתבו גט ותנו לאשתי אם לא באתי [מכאן] ועד י"ב חדש כתבו בתוך י"ב חדש ונתנו לאחר י"ב חדש אינו גט ר' יוסי אומר כזה גט פי' ת"ק סבר אע"פ שאמר תחילה כתבו ותנו גט

עין משפט נר מצוה

עא א ב ג מיי' פ"ט מהל' גירושין הלכה טו סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי' קמד סעיף ד:

עב ד ה מיי' שם הלכה כג טוש"ע שם ס"ו:

א ו מיי' פ"ה שם הלכה ח סמג שם טוש"ע אה"ע סי' קנו סעיף ח:

ב ז מיי' שם הלכה ח טוש"ע שם סעיף י:

ח [טוש"ע מו"מ סי' שמח סעיף ד]:

ג ט מיי' פכ"ב מהל' אישות הל' ל [וס"ג מהל' זכייה הי"ב ריש"ג ופ"ז מהל' נדרים הי"ז] סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סימן פה סעיף ז [וי"ל סי' רכב ס"ח מו"מ סי' קמ ס"ח]:

ד י מיי' פכ"ג מהל' אישות הל' ח ג סמג שם טוש"ע אה"ע סי' לג סעיף ח וסעיף ג וסעיף ז וסי' סט סעיף ז:

תוספות רי"ד (המשך)

לאשתי ה"ק כתבו ותנו אם לא באתי וכו' אבל קודם לכן לא הרשה אותם ואלה שכתבו בתוך י"ב חדש שלא ברשות עשו ואינו גט ור' יוסי סבר כזה גט דמדהוה ליה למימר אם לא באתי כתבו ותנו ואמר כתבו ותנו אם לא באתי ה"ק כתבו מעכשיו ותנו אם לא באתי ורבנן סברי לא שנא הכי ולא"ש הכי וקי"ל כרבנן ובעל כרחין דוקא קתני מדפליג ר' יוסי בסיפא ולא פליג בריש"א וקשה לי ואמאי הוי תנאה כלל והא הוי מעשה קודם לתנאי שאמר כתבו ותנו שהוא מעשה קודם ואח"כ אמר אם לא באתי שהוא תנאי אלא ודאי מכאן מוכיח דלא בעי תנאי קודם למעשה אלא ר' מאיר מדילף מבני גד ובני ראובן אבל רבנן כי היכי דלא בעו תנאי כפול הכי נמי לא בעו תנאי קודם למעשה אלא אפילו מעשה קודם לתנאי נמי תנאו קיים. ותמה זו דלא כר' מאיר וא"כ הלכה כרבנן ואע"ג דתנן סתמא כר' מאיר בשלהי פרק השוכר את הפועלים. כתבו לאחר י"ב חדש ונתנו לאחר י"ב חדש ומת אם גט קודם למיתה הרי זה גט ואם מיתה קדמה לגט אינו גט אין ידוע זהו שאמרו מגורשת ואינה מגורשת: ת"ר לאחר שבוע שנה לאחר שנה חדש לאחר חדש שבת. פי' זה גיטיך אם לא אבא לאחר שבוע של שמיטה זו ממתינים לו שנה שמינית דכל שנה שמינית קרויה אחר שבוע. אבל אם אמר לה לאחר שבע שנים כיון שהזכיר המנין מיד משמע וכיון שהשלימו ז' שנים מיד הוי גט וכן אם אמר לה לאחר י"ב חדש וכן לאחר ז' ימים אבל כשאמר לאחר שבוע אנו דנין דבריו כאילו אמר מוצאי השבוע וכל שנה שמינית קרי מוצאי שביעית וכן לאחר השנה כל החדש יקרא לאחר שנה וכל לאחר חדש כל שבוע הבא יקרא לאחר חדש וכן לאחר השבת יקרא עד חצי השבוע אבל כשהזכיר המנין בין בשנים בין בחדשים בין בימים מיד הוא גט לאחר שבת מאי יתיב ר' זירא קמיה דרבי אסי ואמרי לה ר' אסי קמיה דר' יוחנן ריתיב וקאמר חד בשבא תרי ותלתא בתר שבתא ארבעה חמשה ומעלי שבתא קמי שבתא תניא דאמר לאחר הרגל ל' יום נפק ר' חייא דרשה משמי' דרבי' ולא קלסוה אלמא דלית הלכתא כותיה:

פ"ח הזורק גט לאשתו והיא בתוך ביתה או בתוך חצירה הרי זו מגורשת זרקו לה בתוך ביתו או בתוך חצרו אפילו עמו במטה אינה מגורשת לתוך חיקה או לתוך קלתה הרי זו מגורשת. פי' הזורק גט לאשתו והיא בתוך ביתה או בתוך חצרה של נכסי מלוג וזרקו לה ע"ג קרקע הרי זו מגורשת אבל בתוך ביתו או בתוך חצרו אפילו הוא עמה במטה וזרקו שם אינה מגורשת ואם זרקו לה בתוך חיקה או בתוך קלתה שהוא סל שהנשים נותנות בתוכו מחטים וצנורות אפילו בתוך ביתו הרי זו מגורשת מנא ה"מ דת"ר הרי אין לי אלא ידה גגה חצרה וקרפיפה מניין ת"ל ונתן בידה מ"מ. פי' תרי ונתן בידה כתיב. ומקשה חצרה מה שקנתה

ידה גופיה מי קניא ליה. וא"ת מצרה נמי לא קניא ליה גופיה אלא פירי * וי"ל כיון דקנוי לו לפירא הוי כאילו קנוי לו גוף האילן אבל מעשה ידיה מעלמא קאתו ועוד דאילן קנוי לו בעל כרחה של אשה אבל ידיה אינם קנויים לו על כרחה דיכולה היא לומר איני ניזונית ואיני עושה:

ותיזיל איהי ותיחוד ותפתח.

פירש רש"י לפי שהגט אסור לטלטל ולמוסרו לה אף על גב דבתוספתא [ב] בפרק משילין תניא אין מגרשין בשבת בשביל מרע הקילו אלא תפול קמי יבש להכי בפ' משילין (ביצה דף לז:) קתני אין מקדשין ולא קתני אין מגרשין כמו בתוספתא משום דשביב מרע שרי לגרש [ג] ולא הוי כמו טלי גיטין מעל גבי קרקע [ד] דכיון שהגט בא מרשות הבעל לרשותה הוי כאילו נתנו לה: **מה** שקנתה אשה קנה בעלה. וא"ת והא אמרינן בחזקת הבתים (ב"ב דף נא:) בתנה קנתה ואין הבעל אוכל פירות ואורי" דהכא איירי בשאלה דלא אלימא כמו מתנה ובמתנה דוקא אמרי' קנתה ואין הבעל אוכל פירות ור"ת מפרש דאע"ג דבמתנה אין הבעל אוכל פירות דאם מכרה ונתנה אינו קיים כדאמרי' בחזקת הבתים (שם) תשיב כאילו הוי דבעל ואינה יכולה לקנות על ידו מה שבתוכו ואין תלוי באכילת פירות ותדע דהא שני לעיל בכותב לה דין ודברים אין לי בנכסיך ואע"ג דאכתי הבעל אוכל פירות כדאמרי' בהכותב (כתובות דף פג.) אלא הואיל ואם מכרה ונתנה קיים כדתנן בהכותב תשיב ליה תגרה ואורי" דאין ראוי דאיכא לאוקומי בכותב לה דין ודברים אין לי בנכסיך ובפירותיהן כדפי' לעיל וכן צריך לומר בחזקת הבתים (ב"ב מט.) גבי אין לאיש חזקה בנכסי אשתו כגון שכתב לה ובפירותיהם ואע"ג דלא קאמר ליה גמרא הכי הכא נמי לעיל ועוד דבירושלמי משמע בהדיא דבפירות תליא מילתא דפריך התם גבה ומצרה אינן משועבדים לאיש לאכילת פירות ומשני רבי יוחנן בשם רבי יגאי עד שיכתוב לה דין ודברים אין לי בנכסיך ובפירותיהן:

והוא שעומדת בצד ביתה. בפ"ק דבבא מציעא (דף יב.) אמרי' דוקא בגט דומב הוא לה בענין שתהא עומדת בצד ביתה ולא במציאה:

פליג רשותא לנפשיה. וקשה לר"י דבפ' המוציא יין (שבת דף פ.) ובחזקת הבתים (ב"ב עו.) גבי המוציא מרשות לרשות אמר רבא והוא שיש מיזב מעלת ביניהם אבל כרמלית לא אבי אמר אפילו כרמלית אבל פיסלא לא רבא אמר אפי' פיסלא ואחזא רבא לטעמיה דאמר רבא רשות שבת כרשו' גיטין פירוש ובגיטין תשיב פיסלא רשות בפני עצמו כדאמרינן הכא והשתא דהא פיסלא הוי ממש כרמלית דלא גבוה עשרה ובגבוה שאשה אייר דאי לאו הכי הוי כלבוד וגם מסתמא הוי רחב מרבעה דאם לא כן לא היה דבר תשוב בפני עצמו אם כן אמאי קאמר אבי אבל פיסלא לא יש לומר דיש לחלק בין כרמלית גמור לכרמלית המיעלטל:

אמקום

יהא גט א"ל רבא יד דעבד קא קשה ליה למ"ד בשטר ע"י עצמו יד עבד כיד רבו דמיא אלא גיטו וידו באין כא' הכא נמי גיטה וחצרה באין כאחד: (ההוא גברא דזרק גיטא לדביתהו הוה קיימא בחצר איגנדר ואזל גיטא נפל בפסלא פי' בפסל שלו א"ר יוסף חזינן אי הוי ד' אמות על ד' אמות מאי הוה [ו] אלא בחצר דידיה כי לא הוי ד' אמות מאי הוי לא צריכא דאושלא מקום דחד מקום מושלי אינשי שני מקומות לא מושלי אינשי ולא אמרן דלא גבוה י' אבל גבוה י' אע"ג דלא הוי ד' אמות): ההוא ש"מ דכתב גיטא לדביתהו אפניא דמעלי שבתא ולא אספיק למיתביה ניהלה למחר

ו) תסר כאן מיכה מיכות. ב) כאן נ"ל ד"ה ההוא נגרא דזרק גיטא כי' עד אע"ג דלא הוי ד' אמות.

ה א מיי' פי"ט מהלכות מלוה ולוה הלכה ו:
ו ב מיי' פי"ב מהלכות אישות הלכה ד סמג עשין מה טוש"ע אה"ע סימן סט סעיף ד וסימן פ סעיף טו בהג"ה ופי' פא סעיף ח בהג"ה:
ז ג מיי' פ"ט מהלכות גירושין הלכה ח סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי' קלט סעיף ח:
ח ד מיי' פ"ה מהלכות עבדים הלכה ג סמג עשין פז טוש"ע י"ד סי' רסז סעיף מא:
ט ה מיי' פ"ח מהלכות מכירה הלכה ח סמג עשין פב טוש"ע ח"מ סי' קלב סעיף ח:
י ו מיי' פב"ג מהל' אישות הלכה ח סמג עשין מה טוש"ע אה"ע סימן לב סעיף ח וסעיף ג וסעיף ז וסימן סט סעיף ז:
יא ז מיי' פ"ה מהלכות גירושין הל' ב סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן קלט סעיף ח ב:
יב ח מיי' פי"ז מהל' מכירה הלכה י (ופ"ח מהל' גירושין הלכה ג):
יג ט מיי' פ"ה מהלכות גירושין הלכה ב ו סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי' קלט סעיף ח:
יד י כ ל מ מיי' שם הלכה ט טוש"ע שם סעיף יא:

גליון הש"ס

גמ' איכסיף לסוף אינלא. עי' לעיל דף כט ע"ב ב"מ דף לז ע"א ע"ז דף כב ע"א: שם והוא שעומדת בצד ביתה. עי' עירובין דף לב ע"ב תד"ה אמר: תוד"ה ידה בי' וי"ל כיון דקנוי לו לפרי. עיין כתובות דף מז ע"ב תוד"ה זמנין נמי:

תוספות רי"ד

אשה קנה בעלה פי' שכל נכסי האשה קניין לו לבעל הפירות וכיון שפירות החצר הוא של בעל מה כח יש לאשה באותו חצר שיקנה לה הגט: אמר רב' אטו ידה מי לא קנייה ליה לבעל אלא גיטא וידה באין כאחד הכי נמי גיטא וחצרה באין כאחד א"ל רבינא לרב אשי רב' יד האשה קא קשה ליה נהי דקני ליה למעשה ידיה גופא מי קנייא ליה פי' דוקא מעשה ידיה הן שלו אבל גוף היד אינה שלו שיעשה הבעל בה כל תשמיש שהוא רוצה כ"א מעשה ידיה שהן קצובים כדתנן בכתובות ומה היא עושה לו משקל ה' סלעים וכו' אבל אינו יכול להכריחה לעשות לו יותר מן השיעור או אם רוצה שתעשה לו שמוש קשה בידה כגון לחפור בשדהו וכיוצא בו אינו רשאי שאין כל שמוש היד קנוי לו לפיכך הוי גט אבל חצרה כל השמוש שלה הוא של בעל כל זמן שהיא תחתיו ואין האשה רשאית להשתמש בה כלל בלא רשותו והילכך לא

אי אפשי בתקנת חכמים כגון זו שומעין לו מאי כגון זו כדרב הונא אמר רב [ו] דאמר רב הונא אמר רב [ב] יכולה אשה שתאמר לבעלה איני ניזונית ואיני עושה רבא אמר אטו ידה מי לא קנייא ליה לבעל אלא גיטה וידה באין כאחד [ג] הכא נמי גיטה וחצרה באין כאחד אמר ליה רבינא לרב אשי רבא יד דאשה קא קשיא ליה נהי דקני ליה למעשה ידיה ידה גופה מי קני ליה אמר לי' רבא יד דעבד קא קשיא לי' למ"ד [ד] בשטר על ידי עצמו יד עבד כיד רבו דמיא אלא גטו וידו באין כאחד ה"נ גיטה וחצירה באין כאחד ההוא שכיב מרע דכתב לה גיטא לדביתהו בהדי פניא דמעלי שבתא ולא הספיק למיתביה לה למחר תקף ליה עלמא אתו לקמיה דרבא אמר להו זילו אמרו ליה ליקניה ניהלה לההוא דוכתא דיתיב ביה גיטא ותיזל איהי ותיחוד ותפתח ותחזיק ביה [ה] דתנן [ו] נעל גדר פרץ כל שהוא הרי זו חזקה אמר ליה רב עיליש לרבא מה שקנתה אשה קנה בעלה * איכסיף לסוף איגלי מילתא דארוסה הואי [ז] אמר רבא [ח] אם אמרו בנשואה יאמרו בארוסה הדר אמר רבא לא שנא ארוסה ולא שנא נשואה גיטה וחצירה באין כאחד והא אמרה רבא מעיקרא כי אמרה רבא אהאי מעשה אמרה: והיא בתוך ביתה: [ט] אמר עולא * [י] והוא שעומדת בצד ביתה [יא] ובצד חצרה ר' אושעיא אמר אפילו היא בטבריא וחצרה בציפורי היא בציפורי וחצרה בטבריא מגורש' והא היא בתוך ביתה ובתוך חצרה קתני ה"ק והיא כמי שבתוך ביתה והיא כמי שבתוך חצרה דכיון דחצר משתמרת לדעתה היא מתגרשת לימא בהא קמיפלגי דמר סבר [יב] חצר משום ידה אתרבאי ומר סבר חצר משום שליחות אתרבאי לא דכולי עלמא [יג] חצר משום ידה איתרבאי מר סבר כידה מה ידה בסמוכה אף חצרה בסמוכה ואידך אי מה ידה בדבוקה אף חצרה בדבוקה אלא כידה מה ידה משתמרת לדעתה [יד] אף חצרה המשתמרת לדעתה לאפוקי חצר המשתמרת שלא לדעתה ההוא גברא דזרק לה גיטא לדביתהו הוה קיימא בחצר [טו] אזל גיטא נפל בפיסלא אמר רב יוסף [יז] חזינן אי הויא ארבע אמות על ארבע אמות פלג ליה רשותא לנפשיה ואי לא חדא רשותא היא במאי עסקינן אילימא בחצר דידה כי הוי ד' אמות מאי הוי אלא בחצר דידיה כי לא הוי ארבע אמות מאי הוי [יח] לא צריכא [יט] דאושלה מקום דחד מקום מושלי אינשי תרי מקומות לא מושלי אינשי [כ] ולא אמרן אלא דלא גבוה עשרה אבל גבוה עשרה אע"ג דלא הוי ארבע אמות [כא] ולא אמרן אלא דלית ליה שם

אי אפשי בתקנת חכמים. שמיקנו לעומתי ואינה עובה לי (כתובות פג.). מאי כגון זו. כאילו תקנת חכמים היו מדברים בבתה"ד שעליה אמר רבא כל האומר אי אפשי בתקנת חכמים כגון זאת התקנה שאנו מדברים בה, שומעין לו (השב"ם ב"ב מט.). כדרב הונא. אמוראות שמיקנו לאשה תחת מעשה ידיה ולא אמרה אי אפשי בתקנה זו שמיקנו חכמים לטיבתי, שאם לכל הנשים זמנין דלא שפקי להו מזונות במעשה ידיהן ומיקנו בהן מזונות ומעשה ידיהן לבעל, אני איני בריכה לכך, מעונגת אני ואי אפשי לעשות מלאכה, אמלא לי מזונות או יש לי אומנות יקרים יתר על כדי מזונותי (כתובות פג.). איני ניזונת. משלך, ואיני עושה. לך לוט אלא לעצמי (שם נח:). בשטר על ידי עצמו. שיקבלנו הוא (קדושין כב.). נעל. עשה לה, גדר. או גדר חומה, פרץ. פילגה כדי שיכנס בה, הרי זו חזקה. לבלתי חזור זה בזה, כיון דבדקות חכירו החזיק (השב"ם ב"ב מב.). חצר משום ידה אתרבאי. דבמיני ונתן בידה, וידה רשותה משמע דבמיני (במדבר כא) ויקח את כל אלו מידו (ב"מ ח:). משום שליחות אתרבאי. מדברי רחמנא שליחות לאדם כדמנינ (קדושין מא.). ושלח מלאך שהאיש עושה אלים, ושלחה מלאך שהאשה עושה אלים, אתרבאי נמי מצרה דהוא לה כשלוחה (ב"מ ח:).

תוספות רי"ד (המשך)

תקף ליה עלמא. פי' והיה ירא פן ימות ותזוקק ליבם ואסור לטלטל הגט בשבת ולמוסרו לה: אתי לקמיה דרבא אמר להו ליקנייה לה להאי דוכתא דיתיב בה גיטא ותיתי ותיחוד ותפתח באפיה כי היכי דתתחזיק ביה דתנן נעל גדר פרץ כל שהוא הרי זו חזקה פי' אמר רבא שיקנה הבעל לאשה אותו המקום שהגט מונח שם ע"י חזקה שבקנין אסור להקנות בשבת אלא יאמר לה מקום פלוני יהא שלך במתנה והחזיק בו ותקנה אותו והיא תחזיק ותקנה אותו המקום וכיון שהגט מונח שם הוה ליה כמקנה לה הגט והחצר ביחד ורבא לטעמיה דאמרי' לעיל בהמביא אמר רבא כתב לה גט ונתנו בחצרו וכתב לה שטר מתנה עליה קנאתו ומתגרשת בו דגיטו וחצירו באין לה כאחד. ההוא בתוך ביתה אמר עולא והיא שעומדת בתוך ביתה או בתוך חצרה ור' הושעיא אמר אפילו היא בטבריה וחצרה בציפורי היא בציפורי וחצרה בטבריה והא היא כמו שבתוך חצרה קתני ה"ק והיא כמו שבתוך חצרה דהויא לה חצר המשתמרת לדעתה והלכתא כעולא דהכי אמר רב אשי בפ' שנים אוחזין האי חצר איתרבי משום יד ולא גריעא משליחות גבי גט דחוב הוא לה אין חבין לאדם אלא בפניו גבי מתנה דזכות הוא לה זכין לאדם שלא בפניו ג):

מוסף רש"י

אי אפשי בתקנת חכמים. שמיקנו לעומתי ואינה עובה לי (כתובות פג.). מאי כגון זו. כאילו תקנת חכמים היו מדברים בבתה"ד שעליה אמר רבא כל האומר אי אפשי בתקנת חכמים כגון זאת התקנה שאנו מדברים בה, שומעין לו (השב"ם ב"ב מט.). כדרב הונא. אמוראות שמיקנו לאשה תחת מעשה ידיה ולא אמרה אי אפשי בתקנה זו שמיקנו חכמים לטיבתי, שאם לכל הנשים זמנין דלא שפקי להו מזונות במעשה ידיהן ומיקנו בהן מזונות ומעשה ידיהן לבעל, אני איני בריכה לכך, מעונגת אני ואי אפשי לעשות מלאכה, אמלא לי מזונות או יש לי אומנות יקרים יתר על כדי מזונותי (כתובות פג.). איני ניזונת. משלך, ואיני עושה. לך לוט אלא לעצמי (שם נח:). בשטר על ידי עצמו. שיקבלנו הוא (קדושין כב.). נעל. עשה לה, גדר. או גדר חומה, פרץ. פילגה כדי שיכנס בה, הרי זו חזקה. לבלתי חזור זה בזה, כיון דבדקות חכירו החזיק (השב"ם ב"ב מב.). חצר משום ידה אתרבאי. דבמיני ונתן בידה, וידה רשותה משמע דבמיני (במדבר כא) ויקח את כל אלו מידו (ב"מ ח:). משום שליחות אתרבאי. מדברי רחמנא שליחות לאדם כדמנינ (קדושין מא.). ושלח מלאך שהאיש עושה אלים, ושלחה מלאך שהאשה עושה אלים, אתרבאי נמי מצרה דהוא לה כשלוחה (ב"מ ח:).

ו) כתובות נח: ע: פג. קו: ב"ק מ: ע"ש [ב"ב מט.]. ב) [קדושין כב:]. ג) ב"ב מב. ד) לעיל כט:. ה) ב"מ יא:. ו) ל"ל או בצד. ז) [לעיל כא. ב"מ יז:]. ח) [ניחא הערוך ערך גנדר איגנדר גיטא וכן כתבתיק רש"י בשבת פ. ד"ה כרשות גיטין וכו' איגנדר גיטא]. ט) [לקמן עט.]. י) [קדושין כו.]. כ) בכ"א איתא לפניו ליתא. ל) [וע"ע תוס' עירובין עח. ד"ה ומקנו ותוס' ב"ב קנו: ד"ה קונין ותוס' ביצה ח. ד"ה מאי טעמא]. מ) לעיל כד. ולקמן עח.

גליון הש"ס

גמ' איכסיף לסוף אינלא. עי' לעיל דף כט ע"ב ב"מ דף לז ע"א ע"ז דף כב ע"א: שם והוא שעומדת בצד ביתה. עי' עירובין דף לב ע"ב תד"ה אמר: תוד"ה ידה בי' וי"ל כיון דקנוי לו לפרי. עיין כתובות דף מז ע"ב תוד"ה זמנין נמי:

תוספות רי"ד

אשה קנה בעלה פי' שכל נכסי האשה קניין לו לבעל הפירות וכיון שפירות החצר הוא של בעל מה כח יש לאשה באותו חצר שיקנה לה הגט: אמר רב' אטו ידה מי לא קנייה ליה לבעל אלא גיטא וידה באין כאחד הכי נמי גיטא וחצרה באין כאחד א"ל רבינא לרב אשי רב' יד האשה קא קשה ליה נהי דקני ליה למעשה ידיה גופא מי קנייא ליה פי' דוקא מעשה ידיה הן שלו אבל גוף היד אינה שלו שיעשה הבעל בה כל תשמיש שהוא רוצה כ"א מעשה ידיה שהן קצובים כדתנן בכתובות ומה היא עושה לו משקל ה' סלעים וכו' אבל אינו יכול להכריחה לעשות לו יותר מן השיעור או אם רוצה שתעשה לו שמוש קשה בידה כגון לחפור בשדהו וכיוצא בו אינו רשאי שאין כל שמוש היד קנוי לו לפיכך הוי גט אבל חצרה כל השמוש שלה הוא של בעל כל זמן שהיא תחתיו ואין האשה רשאית להשתמש בה כלל בלא רשותו והילכך לא

שם לווי. כולהו פיסקא מיקרו ומי הוי להאי שם לעצמו הוה ליה חשוב ולא בטיל: **אכל במטה שלה.** אע"פ שכתוב ביתו מגורשת וקא סלקא דעתין טעמא משום דקסבר כליו של לוקח ברשות מוכר קונה חפץ הנתון לתוכו לבעליו ופלוגתא היא בב"ב (פה:): **דגבוה י'.** דהוי רשותא לגבייהו ולא חשיב רשות מוכר לבטל את רשות הכלי: **והא איכא מקום כרעי.** שמוגמיס לאדון: ה"ג **אמקום כרעי לא קפדי אינשי.** הואיל וגבוה מן הארץ עשרה שנותה להשתמש תחתיה: **קשורה אע"פ שאינה תלויה.** אלא נגררת בקרקע וקשור בה. ולא גרסי' תלויה אע"פ שאינה קשורה: **בין ירכותיה.** ואע"פ שמונח בקרקע אין אדם מקפיד על כל מקום מושב אשתו ועד עכשיו היה אותו מקום קנוי לה: **מוכר קלפות.** לכך אינו מקפיד על מקומה שיש לו בית לכך: **פגיא נמי הכי.** דמשום דאינו מקפיד הוא מדקתני לו בכל דבר שהוא כקלתה שמיוחד לתשמישה תמיד שהמכניס אשתו לתוך ביתו על מנת להיות כלי תשמישה קטנים עמה הוא מכניסה: **עסקא.** טשק"א בלע"ז: **מתני' עד שיאמר לה הא גיטיך.** ואפי' לאחר שנא לידה אומר לה כן ודיו: **קורלה והרי הוא גיטה.** כשהיא קורלה בו רואה שהוא גיטה: **גמ' טלי גיטיך מעל גבי קרקע לא אמר כלום.** דבעינן ונתן(ה): **שלפתו.** שהיה תחוב בין חגורו לגמניו ושלפתו משם: **דעריק לה חרציה.** עקם לה מתניו להקריב לה הגט: **שלפתו גרם בברייתא: לעולם אינו גט.** הואיל ובא לידה שלא בהכשר עד שיטלנו כו': **דבא אינגרושי היא.** שהרי ניעורה ולא מיחסרא אלא אמירת הי גיטן הלכך כי אמר לה בתר הכי שפיר דמי שקבלתה הוגמת: **הרי זה גט.** דהוי חצרה המשתמרת לדעתה הואיל והוא יצן אינו משתמר אלא על ידה: **ניעור אינו גט.** שהעבד משמר את עצמו ואת מה שבידו והויא לה חצרה המשתמרת שלא לדעתה: **חצר מהלכת לא קנה.** רבא גופיה אמרה בשניס אוחזין בטלית(ו): **כל שאילו מהלך כו'.** רבא נמי אמרה התם היה מהלך בספינה וקפלו דגים לתוך הספינה כו': **בכפות.** שאינו ראוי להלך בהוא קאמר רבא דהוי גט: **מתני' קרוב לה.** מפרש בגמ': **אמר לו.** מלוה לגוה: **זרוק לי חוכי.** ברא"ר: **וזרקו לו.** ואבד: **גמ' ד' אמות שלו.** שאין בינו לגבו ד' אמות דאמרינן בשניס אוחזין (ב"מ דף י.) דד' אמות של אדם קונות לו: **כגון שהיו שניהם עומדים בד' אמות.** לגבו זו מכאן וזה מכאן שכל הגבו מונח בתוך ארבע אמות שלו ובתוך ארבע אמות שלה. ולא גרסינן מצומצמות: **וליחזי הי מינייהו קדים.** לבא בעמידו אם קדם הוא לבא זכה בכל ארבע אמות ואם קדמה היא לבא זכתה בכל ד' אמות הסמוכות לה ושוב לא נכנסה זכותו לתוכו: **א"נ לגמלמה.** שלא יקדים האמר(ו): **מצומצמות.** שהיו שניהם עומדים בח' אמות מצומצמות לא פחות ולא יותר יש בין שניהם: **אמקום** כרעי **לא** קפדי אינשי. לכל הפחות בשאתו וכן בתוכ המטה: **כגון** שקלתה תלויה בה. ות"ת ותיפשוט מיפכא מדמתרלי כל הני אמוראי ובהמוכר את הספינה (ב"ב דף פה:) רוצה לפשוט מדברי אמוראי ואינו יכול ויש לומר דהכא לכולהו מספקא להו אלא דדחו לתתני' דלא נפשוט מינה א"נ אפי' בעלמא כליו של לוקח ברשות מוכר קנה הכא לענין גט דלרמוקה קאתי לא קנה: **מקום** חיקה קנוי לה. ות"ת פשיטא דהא חיקה הוי ממש כידה ואומר ר"י דר' יוחנן קשורה ותלויה בעי ומיירי כשבגדיה נגררין בארץ והשתא אי לאו טעמא דמקום חיקה קנוי לה לא הוי מהני מידי כיון דאינה קשורה ותלויה: **אינו גט** עד שיאמר לה **הא גיטיך.** ר"י היה מצריך לנותן גט לאשתו לומר הי גיטיך וגם הרי את מותרת לכל אדם כדמשמע בהמגרש (לקמן דף פה:) שהיו רגילים לומר ג"כ ודן ומיהו קשה דבהגיזקין (לעיל דף נה.) משמע דאפילו לא אמר כשר גבי מעדותא של רבי יוחנן בן גודגדא נשמע אמר לעדים לאו גט זה וכו' וי"ל דהתם נמי אחר כך יגידו לה העדים שהיא מגורשת אף על פי דהאשה מתגרשת בעל כרחה מכל מקום צריך לומר לה הי גיטיך והרי את מותרת לכל אדם שתדע שהיא מגורשת ולא תהא מוחזת דבעינן שיהא משלחה ואינה מוחזת(ז): רבי יוחנן [ג]לפי שאין אדם מקפיד לא על מקום חיקה ולא על מקום קלתה תניא נמי הכי זרקו לה לתוך חיקה או לתוך קלתה או לתוך כל דבר שהוא בקלתה הרי זו מגורשת כל דבר שהוא בקלתה לאיתויי מאי לאיתויי טסקא דאכלה בה תמרי: **מתני'** [ה]אמר לה כנסי שטר חוב זה או שמצאתו מאחוריו קוראה והרי הוא גיטה אינו גט עד שיאמר לה הא גיטיך [ו]נתן בידה והיא ישנה ניעורה קוראה והרי הוא גיטה אינו גט עד שיאמר לה הא גיטיך: **גמ'** כי אמר לה הא גיטיך מאי הוי הוה ליה טלי גיטיך מעל גבי קרקע ואמר רבא [ז]טלי גיטיך מעל גבי קרקע לא אמר כלום אימא ששלפתו מאחוריו שלפתו נמי הא בעינא ונתן בידה [ח]וליכא לא צריכא [ט]דערק לה חרציה ושלפתיה תניא נמי הכי אמר לה כנסי שטר חוב זה או ששלפתו מאחוריו קראתו והרי הוא גיטה אינו גט עד שיאמר לה הא גיטיך דברי רבי [י]רבי שמעון בן אלעזר אומר לעולם אינו גט עד שיטלנו הימנה ויחזור ויתננו לה ויאמר לה הא גיטיך נתנו בידה והיא ישנה ניעורה וקוראה והרי הוא גיטה אינו גט עד שיאמר לה הא גיטיך דברי רבי שמעון בן אלעזר אומר עד שיטלנו הימנה ויחזור ויתננו לה ויאמר לה הא גיטיך וצריכא דאי איתמר בהך קמייתא בההיא קאמר רבי משום דבת איגרושי היא אבל נתן בידה והיא ישנה דלאו בת איגרושי היא אימא מודי ליה לרבי שמעון בן אלעזר ואי איתמר בהא בהא קאמר ר' שמעון בן אלעזר אבל בהך אימא מודי ליה לרבי צריכא [יא]אמר רבא כתב לה גט ונתנו ביד עבדה ישן ומשמרתו ה"ז גט ניעור אינו גט דהויא ליה חצר המשתמרת שלא לדעתה ישן ומשמרתו הרי זה גט אמאי [יב]חצר מהלכת היא וחצר מהלכת לא קנה וכי תימא ישן שאני [יג]והא [יד]אמר רבא כל שאילו מהלך לא קנה עומד ויושב לא קנה [טו] (ח) [יז]והלכתא בכפות: **מתני'** [יח]כ[יט]היתה עומדת ברשות הרבים וזרקו לה קרוב לה מגורשת קרוב לו אינה מגורשת מחצה על מחצה מגורשת ואינה מגורשת [כ]וכן לענין קדושין [כא]וכן לענין החוב אמר לו בעל חובו זרוק לי חובי וזרקו לו קרוב למלוה זכה [כב]המלוה קרוב ללוה הלוה חייב מחצה על מחצה שניהם יחלוקו: **גמ'** היכי דמי קרוב לה והיכי דמי קרוב לו אמר רב ארבע אמות שלה זהו קרוב לה ארבע אמות שלו זהו קרוב לו היכי דמי מחצה על מחצה אמר ר' שמואל בר רב יצחק כגון שהיו שניהן עומדין בארבע אמות [כג]וליחזי הי מינייהו קדים וכי תימא דאתו תרוייהו בהדי הדדי [כד]והא אי אפשר לצמצם אלא אמר רב כהנא הכא בח' אמות מצומצמות עסקינן וגט

שם לווי אבל אית ליה שם לווי אע"ג דלא גבוה עשרה ואע"ג דלא הוי ארבע אמות: אפילו הוא עמה במטה כו': אמר רבא [א]לא שנו אלא במטה שלו אבל במטה שלה מגורשת תניא נמי הכי רבי אליעזר אומר במטה שלו אינה מגורשת במטה שלה מגורשת ובמטה שלה מגורשת כליו של לוקח ברשות מוכר הוא שמעת מינה [ב]כליו של לוקח ברשות מוכר קנה לוקח לא צריכא [ג]דגבוה עשרה והאיכא מקום כרעי אמקום כרעי לא קפדי אינשי: לתוך חיקה או לתוך קלתה מגורשת: אמאי [ד]כליו של לוקח ברשות מוכר הוא [ה]אמר רב יהודה אמר שמואל כגון שהיתה קלתה תלויה בה וכן אמר ר' אלעזר אמר רבי אושעיא כגון שהיתה קלתה תלויה בה ור' שמעון בן לקיש אמר קשורה אע"פ שאינה תלויה רב אדא בר אהבה אמר כגון שהיתה קלתה מונחת לה בין ירכותיה רב משרשיא בר רב דימי אמר כגון שהיה בעלה [ו]מוכר קלתות ר' יוחנן אמר מקום חיקה קנוי לה מקום קלתה קנוי לה אמר רבא מ"ט דר' יוחנן [ז]לפי שאין אדם מקפיד לא על מקום חיקה ולא על מקום קלתה תניא נמי הכי זרקו לה לתוך חיקה או לתוך קלתה או לתוך כל דבר שהוא בקלתה הרי זו מגורשת כל דבר שהוא בקלתה לאיתויי מאי לאיתויי טסקא דאכלה בה תמרי: **מתני'** [ה]אמר לה כנסי שטר חוב זה או שמצאתו מאחוריו קוראה והרי הוא גיטה אינו גט עד שיאמר לה הא גיטיך [ו]נתן בידה והיא ישנה ניעורה קוראה והרי הוא גיטה אינו גט עד שיאמר לה הא גיטיך: **גמ'** כי אמר לה הא גיטיך מאי הוי הוה ליה טלי גיטיך מעל גבי קרקע ואמר רבא [ז]טלי גיטיך מעל גבי קרקע לא אמר כלום אימא ששלפתו מאחוריו שלפתו נמי הא בעינא ונתן בידה [ח]וליכא לא צריכא [ט]דערק לה חרציה ושלפתיה תניא נמי הכי אמר לה כנסי שטר חוב זה או ששלפתו מאחוריו קראתו והרי הוא גיטה אינו גט עד שיאמר לה הא גיטיך דברי רבי [י]רבי שמעון בן אלעזר אומר לעולם אינו גט עד שיטלנו הימנה ויחזור ויתננו לה ויאמר לה הא גיטיך נתנו בידה והיא ישנה ניעורה וקוראה והרי הוא גיטה אינו גט עד שיאמר לה הא גיטיך דברי רבי שמעון בן אלעזר אומר עד שיטלנו הימנה ויחזור ויתננו לה ויאמר לה הא גיטיך וצריכא דאי איתמר בהך קמייתא בההיא קאמר רבי משום דבת איגרושי היא אבל נתן בידה והיא ישנה דלאו בת איגרושי היא אימא מודי ליה לרבי שמעון בן אלעזר ואי איתמר בהא בהא קאמר ר' שמעון בן אלעזר אבל בהך אימא מודי ליה לרבי צריכא [יא]אמר רבא כתב לה גט ונתנו ביד עבדה ישן ומשמרתו ה"ז גט ניעור אינו גט דהויא ליה חצר המשתמרת שלא לדעתה ישן ומשמרתו הרי זה גט אמאי [יב]חצר מהלכת היא וחצר מהלכת לא קנה וכי תימא ישן שאני [יג]והא [יד]אמר רבא כל שאילו מהלך לא קנה עומד ויושב לא קנה [טו] (ח) [יז]והלכתא בכפות: **מתני'** [יח]כ[יט]היתה עומדת ברשות הרבים וזרקו לה קרוב לה מגורשת קרוב לו אינה מגורשת מחצה על מחצה מגורשת ואינה מגורשת [כ]וכן לענין קדושין [כא]וכן לענין החוב אמר לו בעל חובו זרוק לי חובי וזרקו לו קרוב למלוה זכה [כב]המלוה קרוב ללוה הלוה חייב מחצה על מחצה שניהם יחלוקו: **גמ'** היכי דמי קרוב לה והיכי דמי קרוב לו אמר רב ארבע אמות שלה זהו קרוב לה ארבע אמות שלו זהו קרוב לו היכי דמי מחצה על מחצה אמר ר' שמואל בר רב יצחק כגון שהיו שניהן עומדין בארבע אמות [יג]וליחזי הי מינייהו קדים וכי תימא דאתו תרוייהו בהדי הדדי [כד]והא אי אפשר לצמצם אלא אמר רב כהנא הכא בח' אמות מצומצמות עסקינן וגט

ויחזיר ויתננו לה ויאמר לה הרי זה גיטך וקי"ל הלכה כרבי מחברו וכ"ש דהיא סתם מתני' ומחלוקת דברייתא דהלכה כסתם ודוקא בכנסי שט"ח זה ונתן בידה (ו) והיא ישנה שהבעל נותנו לה לשם גירושין והיא לא הרגישה בדבר ואילו היה מודיע לעדים קודם לכך שלשם גירושין הוא נותנו לה אע"פ שאמר לאשה כנסי שט"ח זה היתה מגורשת כדילפינן מעדותו של ר' יוחנן בן גודגדא דלא בעינן דעת אשה כגט אלא כיון שלא הודיע לעדים (ז) אלא אמר לה עכשיו הרי זה גיטך וכן כשנתן בידה והיא ישנה יש כאן נתינה אלא מפני שאינה יכולה לשומרו אומר לה כשניעורה הרי זה גיטך ודי לו אבל אילו נתנו לה

(א) נראה דלא כשהיא ישנה. (ב) נראה דל"ל אלא כליו של אדם קונה לו, לאו בהלכה מהלכת אמור, דשאני מקרקעי דמידי ממקרקעי דלא מתחלה לשם פקדון נתינה זו אינה כלום ולא די שיחזיר ויאמר לה הרי זה גיטך ומפני זה (עשה) [תנא] התנא זה (הסבוב) אמר לה אלשתו לשומרו ואח"כ אמר לה הרי זה גיטך מגורשת שאילו היה כן היה צריך ליטלו ממנה ולהחזיר וליתנו לשם גירושין: אמר רבא כתב לה גט ונתנו ביד עבדה ישן ומשמרתו הרי זה גט ומאי חצר מהלכת היא וחצר מהלכת לא קנה וכ"ת ישן שאני האמר רבא כל שאילו מהלך לא קנה עומד ויושב לא קנה והלכתא בכפות: **מתני'** היתה עומדת ברה"ר וזרקו לה קרוב לה מגורשת קרוב לו אינה מגורשת מחצה על מחצה מגורשת ואינה מגורשת וכן לענין קדושין ולענין החוב אמר לו זרוק לי חובי וזרקו לו קרוב למלוה זכה הלוה קרוב ללוה הלוה חייב מחצה על מחצה שניהם יחלוקו היתה עומדת על ראש הגג הרי זו מגורשת הוא מלמעלה והיא מלמטה וזרקו לה כיון שיצא מרשות הגג נשרף או נמחק הרי זו מגורשת

(ב"מ ס.) דכי אמור רבנן תלוי של אדם קונה לו, לאו בהלכה מהלכת אמור, דשאני מקרקעי דמידי ממקרקעי דלא מתחלה לשם פקדון נתינה זו אינה כלום ולא די שיחזיר ויאמר לה הרי זה גיטך ומפני זה (עשה) [תנא] התנא זה (הסבוב) אמר לה הרי זה גיטך מגורשת שאילו היה כן היה צריך נייר, וכנגד נופיה אמרה דלא קני בשניס אוחזין (לעיל כא.). כל שאילו מהלך לא קנה. כלומר כיון שראוי ליתן, לאו דומיא דתלה הוא ואינו קונה בתורת תלה (ב"מ ס.). בכפות. כגון שהעבד כפות שאינו ראוי ליתן, דדמי לחצר (ב"ק יב.) דאינו ראוי ליהנות (לעיל כא.).

טו א ב ג מיי' פ"ה מהלכות גירושין הל' ח סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן קלו סעי' י: ד (מיי' פ"ד מהל' מכירה הל"א טוש"ע חו"מ סי' כ ס"ד)
טז ה מיי' פ"א מה' אישות הלכה ט סמג עשה טוש"ע אה"ע סימן קלו סעיף ח וסימן קלח סעיף ד:
יז ו מיי' שם סמג שם טוש"ע שם סימן קלח סעיף ג:
יח ז ח ט מיי' שם הל' יב טוש"ע שם סעיף ח:
יט י מיי' פ"ה שם הל' ח סמג שם טוש"ע אה"ע סימן קלו סעיף טז וסעיף יז:
כ כ טוש"ע שם סעיף יג:
כא ל מיי' פ"ד מהל' אישות הלכה כב סמג עשין מה טוש"ע אה"ע סימן ל סעיף ה:
כב מ מיי' פט"ז מהל' מלוה ולוה הלכה ה סמג עשין לד טוש"ע חו"מ סימן קכ סעיף ח:
כג נ מיי' פ"ה מה' גירושין הלכה יג סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן קלו סעיף יד ועיין במ"מ ובכ"מ:

הגהות הב"ח

(ה) גמ' והלכתא בכפות. נ"ב עי' לעיל כפ' שני דף כח.:

לעזי רש"י

טשק"א. שק.

מוסף רש"י

כליו של לוקח ברשות מוכר. כגון פסק ונתן לתוך מדה של לוקח או מדד במדה שלו ופסקן לכליו של לוקח והכיס של מוכר הוא, קנה לוקח. כאילו נתן לתוך רשותו של לוקח (ב"ב פה:). שהיתה קלתה תלויה בה. ואינה נגררת בקרקע ולכך קונה לה קלתה דדמי להגבהה שקונה בכל מקום, תלויה בה היינו קשורה ותלויה (רשב"ם ב"ב פה:). לא על מקום חיקה. כשנגרים בגדיה על הקרקע (שם). שלי גיטך מעל גבי קרקע לא אמר כלום. דבעינן ונתן (לעיל כד.). ישן ומשמרתו הרי זה גט. דהויא לה חצר המשתמרת לדעתה בעבד עצמו ואינו דומה לחצר גמורה, דאי אתרכא חצרה משום דקתם חצר משתמרת על פי הבעלים שנדרה סכיב ושומה ונועל (שם). וחצר מהלכת לא קנה. אינה קונה לבעליה כלום דלאו חצר היא במהלכת (ב"ק יב.) חצר מהלכת לא שמעינן דמקני, דכי אתרכא מאם חצרא דיהו, אתרכא, דלא חצרו וקרפיפו אתרכא, דלא נייד, והוי משמר

(ו) נראה דל"ל אלא כיון שלא הודיע לעדים לכן צריך שיאמר לה עכשיו הרי זה גיטך וכו'.